

Arbovisie 2040 'zero death': nul doden op werk door slechte arbeidsomstandigheden

06-11-2023 09:13

Het kabinet wil dat niemand meer overlijdt door slechte arbeidsomstandigheden. Daarvoor is een trendbreuk nodig: een fundamentele verbetering in de manier waarop werkgevers, werknemers en de overheid omgaan met arbeidsomstandigheden. Dat schrijft minister Karien van Gennip van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in de Arbovisie 2040, die naar de Tweede Kamer is gestuurd. Nu overlijden jaarlijks ongeveer 4000 mensen door hun werk.

Alle werkenden in Nederland hebben het recht om gezond en veilig te werken. We willen dat mensen geen gezondheidsklachten door hun werk krijgen, ook niet na hun pensioen. Daarom zijn goede arbeidsomstandigheden belangrijk.

Minister van Gennip: "Het gebeurt nog te vaak dat mensen in Nederland ziek worden of zelfs komen te overlijden door slechte arbeidsomstandigheden. Soms door een ongeval, soms pas jaren later omdat er bijvoorbeeld onbeschermd is gewerkt met gevaarlijke stoffen. Dit heeft grote gevolgen voor duizenden werknemers en hun familie. Ondanks alle inspanningen van werkgevers, werknemers en de overheid zien we deze aantallen niet dalen. Dat is voor mij onacceptabel. Daarom hebben we een ambitieus doel gesteld: zero death. En een significante daling van het aantal arbeidsongevallen en ziekten door het werk. Iedereen moet gezond en veilig thuis komen van werk. Het is hiervoor van groot belang dat we fundamenteel anders naar

arbeidsomstandigheden gaan kijken.”

Knelpunten

Er is een aantal knelpunten als het gaat om een gezonde en veilige werkvloer. Zo wordt er te weinig geïnvesteerd in preventie. Bovendien hebben lang niet alle werkgevers voldoende kennis over de Arbeidsomstandighedenwet. Werkenden zijn niet altijd in de positie om arbeidsomstandigheden bespreekbaar te maken. Met name arbeidsmigranten en flexwerkers zijn kwetsbaar op de werkvloer. Daarnaast is er te weinig aandacht in de maatschappij voor de waarde van gezond werk.

Oplossingsrichtingen

In de Arbovisie 2040 komt het kabinet met een aantal oplossingsrichtingen. Zo verkent het kabinet hoe met boetes én beloningen werkgevers gestimuleerd kunnen worden in preventie te investeren. Ook bevordert het kabinet het opstellen van een goede Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E), met maatregelen om risico's te verkleinen. Op dit moment heeft slechts de helft van de werkgevers deze wettelijk verplichte inventarisatie gedaan, en van die helft mist 30% belangrijke risico's. Om het voor startende ondernemers, vooral in het MKB, makkelijker en laagdrempeliger te maken komt er een start-RI&E met preventie als uitgangspunt. De start-RI&E moet wel aangevuld worden tot een volledige RI&E om aan de wettelijke verplichting te voldoen. Verder wordt de verantwoordelijkheid van werkgevers of opdrachtgevers en opdrachtnemers (zoals zzp'ers) bij werken in een keten beter geregeld.

Ambitie

De Sociaal Economische Raad heeft eerder aanbevelingen gedaan over gezond en veilig werken, die het kabinet bijna allemaal overneemt. In de Arbovisie legt het kabinet een stevige ambitie neer. Dat is nodig, want het ziekteverzuim is sinds 2017 gestegen van 4 naar 5,7%. Een aanzienlijk deel van het verzuim is werkgerelateerd. Daarnaast zijn er jaarlijks rond de 100.000 arbeidsongevallen met verzuim tot gevolg. Ook overlijden er jaarlijks meer dan tien mensen per dag door hun werk. Dit vraagt om een meerjarig, breed pallet aan acties. Daarbij wordt van de overheid, sociale partners en andere betrokken stakeholders een forse inspanning gevraagd. Het huidige kabinet gaat hiermee aan de slag. Tegelijk vraagt een aantal acties om keuzes in de uitvoering, die aan een volgend kabinet zijn.

Redactie